

— není-li vzájemná pohledávka se žalobní pohledávkou v právní souvislosti — rozhodnutí o žalobním nároku dílčím rozsudkem, načež jest v jednání o vzájemné pohledávce bez přerušení pokračovati, a důsledně pak rozsudkem konečným rozhodnutí (odpovědi min. sprav. k Šu 391 odst. 3 c. ř. s.). Že v takovém případě rozhoduje se v konečném rozsudku o vzájemné pohledávce, jest samozřejmo, protože o žalobní pohledávce bylo již před tím rozhodnuto v rozsudku dílčím. Z těchto předpisů jde jasně na jevo, že vzájemná pohledávka, ohledně níž jest pořad práva vyloučen, a o níž soud podle Šu 42 j. n. pod následky zmatečnosti rozhodovati nesmí, nemůže býti ve sporu započtením uplatněna (viz také Neumann, kom. k Šu 391 c. ř. s. str. 1220). Jen kdyby taková vzájemná pohledávka byla v době vydání rozsudku soudu první stolice již právoplatným výrokem příslušného správního úřadu na jisto postavena, bylo by ji možno započtením uplatniti, čímž by žalobní pohledávka, pokud by vzájemnou pohledávkou byla kryta, podle Šu 1438 obč. zák. zanikla. Ježto však žalovaná okresní nemo-censká pokladna ani netvrdí, že takový výrok správního úřadu tu jest, bylo rozhodnuto, jak se stalo.

Čís. 4320.

Ustanovení dvorského dekretu ze dne 6. června 1838, čís. 277 sb. z. s., vztahuje se i na předražek.

(Rozh. ze dne 30. října 1924, Rv II 564/24.)

Žalobce domáhal se na žalovaném úplaty, již prý mu slíbil za to, že upustí od předražku. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, odvolací soud žalobu zamítl. Důvody: Nesprávné právní posouzení věci spatřuje odvolatel právem v tom, že dle názoru prvního soudce ustanovení dvorského dekretu ze dne 6. června 1838, sb. z. s. čís. 277, zde prý neplatí. Dle tohoto dvorského dekretu, jenž zůstal v platnosti, jsou neplatné smlouvy, jimiž kdo slibuje, že při veřejné dražbě, u kteréhokoliv úřadu provedené, nepodá. Předražek jest však částí dražebního řízení. To vyplývá ze způsobu vzniku předražku dle Šu 195 až 197 exekučního řádu. Předražek již byl zaveden v Šu 10 až 16 zákona ze dne 10. června 1887, číslo 74 ř. zák., a sice v ten způsob, že přijmutím předražku dřívější dražba se stala neplatnou a že musila býti vypsána nová dražba. Z toho jest zřejmá vidno, že předražek dle zmíněného zákona byl částí dražebního řízení. Právní zařízení předražku bylo pak s některými změnami převzato do nového exekučního řádu. Nedojde-li nyní dle Šu 199 ex. ř. po přijmutí předražku k nové dražbě, nýbrž uděluje-li se předražiteli, soudem přijatému, příklep, jest nicméně předražek pokládati za část dražebního řízení, jehož ukončení udělení příklepu znamená. Že pro předražek též platí ustanovení zmíněného dvorského dekretu, vyplývá dále z jeho účelu. Má sice zabraňovati úmluvám, jež by mohly míti nepříznivý vliv na výsledek dražby a sice tím, že se

způsobuje škoda hypotekárním věřitelům aneb povinnému mrháním vydražené usedlosti. Takovéto poškození má v zápětí jak úmluva, nepodávati při dražbě, tak úmluva, zamýšlený předražek opomenouti. Že se připuštěním předražku má zabráňovati mrhání vydražené usedlosti, jest zdůrazněno v důvodové zprávě k zákonu ze dne 10. června 1887 (viz Steinbach »Das Gesetz vom 10. Juni 1887« Manzové nákl. str. č. 67) a k exekučnímu řádu (Materialien svazek I. str. č. 542). Odvolací soud však též sdílí názor, že takováto úmluva poškozující hypotekární věřitele, po případě povinného se příčí dobrým mravům a že tedy již dle §u 879 obč. zák. jest ničí, třeba by tu nebylo použití ustanovení shora zmíněného dvorského dekretu (viz rozhodnutí ze dne 25. listopadu 1913, Glaser-Unger čís. 6658).

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Nesprávné právní posouzení spatřuje dovolatel v tom, že odvolací soud užil předpisu dvorského dekretu ze dne 6. června 1838, čís. 277 sb. z. s., podle něhož jsou zapovězeny upuštěvací smlouvy, t. j. smlouvy, jimiž někdo slibuje, že se nesúčastní nějaké nějakým úřadem konané dražby veřejné, nebo že bude podávati jenom do určité výše, nebo podle smluvené míry, nebo že nebude podávati vůbec. Tím je chráněna při veřejných dražbách zákonem požadovaná volnost soutěže koupěchtivých, a proto nelze přisvědčiti právnímu názoru dovolatelčinu, že se citovaný předpis nevztahuje i na takové smlouvy ve příčině předražku. Po této stránce sdílí dovolací soud správné, obsažné, věci i zákonu vyhovující důvody odvolacího soudu, k nimž poukazuje dovolatelku, neboť i u předražku, jenž tvoří součást zpeněžovacího řízení dražebního, vystupuje do popředí zákonem požadovaná volnost soutěže koupěchtivých, tedy to, co je právě svrchu řečeným dekretem dvorským chráněno. Poněvadž odvolací zjištění vylučují pochybnosti, že sporná smlouva směřovala k tomu, aby volná soutěž při předražku byla znemožněna, právem považoval odvolací soud smlouvu tu podle §u 879 obč. zák. za nedovolenou a zakázanou, tedy ničí.

Čís. 4321.

Závazek obce, převzatý neb osvědčený dluhopisem, vykazujícím náležitosti §u 52 odstavec druhý obecn. zřiz. mor., je neplatný, nestalo-li se usnesení obecního zastupitelstva v něm připomenuté platně podle předpisů obecního zřízení.

(Plenární usnesení ze dne 4. listopadu 1924, čís. pres. 865/24.)

Nejvyšší soud rozhodl dne 30. října 1923 pod č. j. Rv II 464/23, čís. sb. 3099, že závazek obce převzatý dluhopisem, jenž byl schválen nadřízeným úřadem, je přes to neplatný z toho důvodu, že usnesení, jímž závazek (úpis válečné půjčky) byl převzat, bylo neplatné pro nešetření náležitosti §u 41 obecního zřízení moravského. Plenární senát